RETTENS DOM (Sjette Afdeling)

12. oktober 2011 *

I sag T-224/10,

Association belge des consommateurs test-achats ASBL, Bruxelles (Belgien), ved advokaterne A. Fratini og F. Filpo,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved N. Khan, A. Antoniadis og R. Sauer, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Électricité de France (EDF), Paris (Frankrig), først ved advokaterne C. Lazarus, A. Amsellem og A. Fontanille, derefter ved C. Lazarus og A. Creus Carreras,

intervenient,

* Processprog: engelsk.

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning K(2009) 9059 og K(2009) 8954 af 12. november 2009, den ene om erklæring af en fusions forenelighed med fællesmarkedet (sag COMP/M.5549 — EDF/Segebel) på grundlag af Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EUT L 24, s. 1) og den anden om afvisning af en anmodning fra de kompetente belgiske myndigheder om at få sagen delvist henvist i henhold til denne forordnings artikel 9,

har

RETTEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, E. Moavero Milanesi (refererende dommer), og dommerne N. Wahl og S. Soldevila Fragoso,

justitssekretær: fuldmægtig N. Rosner,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. maj 2011,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

1 Sagsøgeren, Association belge des consommateurs test-achats ASBL, er en sammenslutning uden gevinst for øje, hvis hovedformål er at beskytte forbrugernes interesser, navnlig i Belgien. Den er uafhængig af de offentlige myndigheder og finansieres af

medlemskontingenter. Med ca. 350 000 individuelle medlemmer er organisationen den største forbrugersammenslutning i Belgien.

2 I juni 2009 fik sagsøgeren kendskab til, at Électricité de France (EDF) havde bebudet, at det var selskabets hensigt at erhverve enekontrollen med Segebel SA (herefter »den omtvistede fusion«), et holdingselskab, hvis eneste aktiv var en andel på 51 % i SPE SA, den næststørste eloperatør i Belgien efter den etablerede operatør Electrabel SA, kontrolleret af GDF Suez SA. På tidspunktet for de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag ejede den franske stat 84,6 % af aktierne i EDF. For så vidt angår GDF Suez ejede samme stat en minoritetsandel på 35,91 %. Disse andele blev forvaltet af Agence des participations de l'État gennem to forskellige direktorater.

3 Den 23. juni 2009 sendte sagsøgeren en skrivelse til Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber for at give udtryk for sine betænkeligheder vedrørende den omtvistede fusion (herefter »skrivelsen af 23. juni 2009«). Ved denne lejlighed opfordrede den Kommissionen til at analysere de angiveligt negative konsekvenser af den fransk stats aktieandele i EDF og GDF Suez for konkurrencen bl.a. på det belgiske marked for el og gas. Sagsøgeren har i øvrigt anført, at idet den omtvistede fusion havde indflydelse på de produkter og tjenesteydelser, der anvendes af de endelige forbrugere, ønskede den at blive hørt i henhold til artikel 11, litra c), i Kommissionens forordning (EF) nr. 802/2004 af 7. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EUT L 133, s. 1).

4 Kommissionen svarede sagsøgeren den 20. juli 2009, at der ville blive taget hensyn til dens bemærkninger ved undersøgelsen af den omtvistede fusion, hvis det blev vurderet, at sidstnævnte var en fusion, der havde en fællesskabsdimension.

5 Den 23. september 2009 anmeldte EDF den omtvistede fusion til Kommissionen i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EUT L 24, s. 1). Den følgende 30. september blev en meddelelse (herefter »meddelelsen«) offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* (EUT C 235, s. 26), hvori interesserede tredjemænd blev opfordret til at fremsætte deres bemærkninger. Sagsøgeren reagerede ikke på denne meddelelse.

6 Den 14. oktober 2009 indgav de belgiske konkurrencemyndigheder en anmodning til Kommissionen om delvis henvisning af sagen vedrørende den omtvistede fusion i henhold til artikel 9, stk. 3, litra b), i forordning nr. 139/2004 med hensyn til det belgiske elmarked (herefter »anmodningen om henvisning«).

7 Kommissionen foretog en undersøgelse af den omtvistede fusion og sendte spørgeskemaer til kunder, konkurrenter, leverandører og brancheorganisationer samt til Commission de régulation de l'électricité et du gaz belge (herefter »CREG«). I øvrigt blev de tilsagn, som EDF afgav den 23. oktober 2009, udsat for en markedstest i forbindelse med en høring af 20 forskellige parter, herunder visse el-producenter og el-leverandører, CREG og den belgiske konkurrencemyndighed.

8 Den 12. november 2009 vedtog Kommissionen dels beslutning K(2009) 8954 (sag COMP/M.5549 — EDF/Segebel) (herefter »beslutning om afvisning af henvisning«), hvori den afviste de kompetente belgiske myndigheders anmodning om delvis henvisning af denne sag, dels beslutning K(2009) 9059 (sag COMP/M.5549 — EDF/Segebel) (herefter »godkendelsesbeslutningen«), hvori den erklærede den omtvistede fusion for forenelig med fællesmarkedet. Godkendelsesbeslutningen blev vedtaget på grundlag af artikel 6, stk. 1, litra b), og artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 139/2004. Som følge af de tilsagn, som EDF havde afgivet, med senere ændringer, fandt Kommissionen, at den omtvistede fusion ikke længere rejste alvorlige tvivl om dens forenelighed med fællesmarkedet og således kunne godkendes inden for rammerne af proceduren

for kontrol med fusioner, der reguleres af disse bestemmelser (herefter »fase I«) uden at påbegynde proceduren omhandlet i samme forordnings artikel 6, stk. 1, litra c) (herefter »fase II«).

9 I godkendelsesbeslutningen har Kommissionen vurderet, at kun visse af el- og gasmarkederne i Belgien, Frankrig og Nederlandene var berørt i forbindelse med den omtvistede fusion. For så vidt angår de belgiske markeder drejede det sig for det første om produktionsmarkedet, engrosmarkedet og markedet for salg af elektricitet (15.-117. betragtning), for det andet om markedet for tilvejebringelse af balanceringsydelser og hjælpefunktioner (118.-130. betragtning) og for det tredje detailmarkedet for forsyning til små og store industrielle kunder (131.-152. betragtning). Idet kun SPE, men ikke EDF var aktiv på markedet for forsyning af el og gas til privatkunder, blev dette marked ikke betragtet som værende omfattet (11.-139. betragtning).

10 For så vidt angår eventuelle ensidige virkninger af den omtvistede fusion blev det konstateret i godkendelsesbeslutningen, at inden den anmeldte transaktion havde EDF i Belgien påbegyndt udviklingen af to lokaliteter med henblik på at opføre anlæg med gasturbiner med kombineret kredsløb, dog uden at de endelige beslutninger om investeringer hertil var blevet vedtaget, og havde ligeledes forsøgt at iværksætte flere projekter med det formål at få adgang til produktionskapacitet (43.-45. betragtning). Idet EDF kun havde en begrænset operationel kapacitet, som i øvrigt var sikret ved kontrakt indtil 2015, fandtes der således ikke en betydningsfuld overlapning mellem produktionsmarkedet og engrosmarkedet i forhold til den aktuelle produktionskapacitet (62. betragtning). Eftersom SPE allerede var i færd med at udføre flere projekter om udvikling af produktionskapacitet, rejstes der i godkendelsesbeslutningen alvorlig tvivl om incitamentet for den enhed, der ville opstå som følge af den omtvistede fusion, til at fortsætte udviklingen af de to nævnte lokaliteter (63. og 116. betragtning). Disse tvivl blev fjernet ved de tilsagn, som EDF tilbød, med senere ændringer (206.-246. betragtning).

11 Hvad angår eventuelle koordinerede virkninger tog godkendelsesbeslutningen navnlig hensyn til den belgiske konkurrencemyndigheds argumenter om, at den franske stats andele i EDF og GDF Suez ville skabe en risiko for koordinering mellem sidstnævnte og enheden som følge af den omtvistede fusion. Den kom dog frem til den konklusion, at EDF kan betragtes som en virksomhed med en selvstændig beslutningskompetence i forhold til GDF Suez, og således som en réel konkurrent til denne (89.-99. betragtning).

12 I beslutningen om afvisning af henvisning, på grundlag af en konkurrencevurdering svarende til den i godkendelsesbeslutningen indeholdte, konstaterede Kommissionen, at betingelserne for henvisning i henhold til artikel 9, stk. 2, litra a), i forordning nr. 139/2004 var opfyldt. Kommissionen var dog af den opfattelse, at den forblev den bedst placerede til at undersøge den omtvistede fusion, for det første idet den i løbet af de sidste år havde oparbejdet en betydelig ekspertise om det belgiske elmarked, og for det andet at de betænkeligheder, som den belgiske konkurrencemyndighed havde fremhævet, gik videre end det belgiske elmarked og derfor nødvendiggjorde en undersøgelse af flere lande, som denne myndighed ikke havde tilstrækkelige undersøgelsesbeføjelser til at gennemføre. Henvisningen ville i øvrigt indebære en risiko for, at den omtvistede fusion ville blive godkendt uden mulighed for at stille betingelser på grund af anvendelsen af belgisk konkurrenceret (260.-263. betragtning).

Retsforhandlinger og parternes påstande

13 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. maj 2010 har sagsøgeren anlagt denne sag.

14 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 10. september har EDF anmodet om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande. Interventionsbegæringen er i overensstemmelse med artikel 116, stk. 1, i Rettens procesreglement blevet forkyndt for parterne, der ikke har gjort indsigelser.

15 Ved kendelse af 17. november 2010 har formanden for Rettens Sjette Afdeling taget denne interventionsbegæring til følge.

16 Den 6. januar 2011 indgav intervenienten sit interventionsindlæg, hvortil sagsøgeren har fremsat sine skriftlige bemærkninger inden for den fastsatte frist, mens Kommissionen har givet afkald på denne mulighed.

17 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Sjette Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling.

18 Som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 64 i Rettens procesreglement har Retten ved skrivelse af 25. marts 2011 anmodet Kommissionen om at fremlægge en række dokumenter og stillet den en række spørgsmål, som den har anmodet den om at besvare skriftligt. Kommissionen har efterkommet anmodningerne inden for de fastsatte frister.

19 Parterne afgav mundtlige indlæg og besvarede mundtlige spørgsmål fra Retten under retsmødet den 11. maj 2011.

20 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede godkendelsesbeslutning og beslutningen om afvisning af henvisning annulleres.

— Kommissionen og intervenienten tilpligtes at betale sagens omkostninger.

21 Kommissionen og intervenienten har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

22 Til støtte for sit søgsmål om annullation af godkendelsesbeslutningen har sagsøgeren gjort tre anbringender gældende, det første om tilsidesættelse af begrundelsespligten, tilsidesættelse af artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 139/2004 og en åbenbar fejlvurdering for så vidt angår Kommissionens vurdering af de strukturelle bånd mellem EDF og GDF Suez, det andet om tilsidesættelse af den samme bestemmelse ved at nægte sagsøgeren ret til at deltage i proceduren, og det tredje om tilsidesættelse af denne bestemmelse samt den åbenbare fejlvurdering, der følger af den manglende indledning af fase II.

23 I forbindelse med beslutningen om afvisning af henvisning har sagsøgeren hovedsageligt gjort et anbringende om tilsidesættelse af artikel 9, stk. 3, i forordning nr. 139/2004 gældende.

24 Uden at fremsætte indsigelse ved særskilt dokument i henhold til procesreglementets artikel 114 har Kommissionen gjort gældende, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling, idet det både tilsigter annullation af godkendelsesbeslutningen og af beslutningen om afvisning af henvisning.

Om påstanden om annullation af godkendelsesbeslutningen

25 Kommissionen har gjort gældende, at sagsøgeren ikke har søgsmålskompetence i forhold til godkendelsesbeslutningen, idet denne hverken berører sammenslutningen umiddelbart eller individuelt.

26 Ifølge Kommissionen opfylder sagsøgeren ikke formalitetsbetingelserne fastslået i retspraksis ved Domstolens dom af 15. juli 1963, sag 25/62, Plaumann mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 411, org.ref.: Rec. s. 197, og tilhører i øvrigt ikke den kreds af personer, der er omhandlet i artikel 18, stk. 4, i forordning nr. 139/2004, som kan og, såfremt de anmoder herom, skal høres af Kommissionen. Sagsøgeren har derfor ikke haft proceduremæssige rettigheder, som Kommissionen har kunnet tilsidesætte ved ikke at have påbegyndt fase II, som under alle omstændigheder ikke tillader tredjemænd en større deltagelse i proceduren end den, som er fastsat inden for rammerne af fase I.

Indledende bemærkninger

27 Det bemærkes, at i henhold til artikel 263, stk. 4, TEUF kan en fysisk eller juridisk person kun anlægge sag til prøvelse af en beslutning, som er rettet til en anden person, såfremt beslutningen berører ham umiddelbart og individuelt. Det fremgår dog af retspraksis, at for Kommissionens afgørelser om en fusions forenelighed med fællesmarkedet skal søgsmålskompetence for tredjemænd, som har interesse i en fusion, vurderes forskelligt alt efter, om disse på den ene side påberåber sig fejl ved afgørelsernes indhold (herefter »den første kategori«), eller på den anden side gør gældende,

at Kommissionen har tilsidesat proceduremæssige rettigheder, som de er tillagt ved EU-retsakter, der omhandler kontrol med fusioner (herefter »den anden kategori«).

28 For så vidt angår den første kategori er den omstændighed, at en retsakt kan have indvirkning på en sagsøgers retsstilling, ikke i sig selv tilstrækkelig til, at det må antages, at han har søgsmålskompetence (Rettens domme af 27.4.1995, sag T-96/92, CCE de la Société générale des grandes sources m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1213, præmis 26, og sag T-12/93, CCE de Vittel m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1247, præmis 36). For så vidt nærmere angår den individuelle berøring er det nødvendigt efter den regel, der følger af dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen (Sml. 1954-1964, s. 411, på s. 414, org.ref.: Rec. s. 197, på s. 223), at den pågældende retsakt rammer denne sagsøger på grund af visse egenskaber, som er særlige for ham, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller ham fra alle andre og derfor individualiserer ham på lignende måde som en adressat.

29 For så vidt angår den anden kategori forholder det sig generelt således, at når en forordning tillægger tredjemænd proceduremæssige rettigheder, skal disse råde over en søgsmålsadgang til beskyttelse af deres berettigede interesser. Hvad nærmere bestemt angår søgsmål, som indbringes af fysiske eller juridiske personer, bemærkes navnlig, at visse tredjemænds ret til forskriftsmæssigt efter anmodning at blive hørt under en administrativ procedure for Kommissionen i princippet kun kan sanktioneres af Unionens retsinstanser i forbindelse med kontrollen med efterprøvelsen af lovligheden af Kommissionens endelige beslutning. Selv når denne beslutnings indhold ikke individuelt og/eller umiddelbart berører sagsøgeren, skal han dog indrømmes ret til at anlægge sag til prøvelse af beslutningen med det præcise formål at få efterprøvet, om de proceduremæssige rettigheder, han kunne påberåbe sig, er blevet tilsidesat. Kun hvis Retten måtte finde, at der er sket en krænkelse af disse rettigheder, som har kunnet gribe ind i sagsøgerens ret til at gøre sine synspunkter gældende under den administrative procedure, for så vidt som han har anmodet herom, har den beføjelse til at annullere beslutningen som følge af tilsidesættelse af væsentlige formkrav. Foreligger der ikke en sådan væsentlig tilsidesættelse af sagsøgerens proceduremæssige rettigheder, kan den omstændighed, at sagsøgeren for Unionens retsinstanser gør gældende, at disse rettigheder er blevet tilsidesat under den administrative procedure, ikke i sig selv medføre, at søgsmålet kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som det støttes på anbringender vedrørende tilsidesættelse af materielle retsregler (jf.

i denne retning og analogt dommen i sagen CCE de la Société générale des grandes sources m.fl. mod Kommissionen, præmis 46, og i sagen CCE de Vittel m.fl. mod Kommissionen, præmis 59).

30 Det følger heraf, at et søgsmål indgivet af en sagsøger, som ikke falder ind under den første kategori, kun kan antages til realitetsbehandling i det omfang, det tilsigter at opnå beskyttelse af de proceduremæssige rettigheder, han er tillagt under den administrative procedure. Retten skal herefter foretage en realitetsprøvelse af, om disse rettigheder er blevet krænket ved den beslutning, der er ønskes annulleret (jf. i denne retning dommen i sagen CCE de la Société générale des grandes sources m.fl. mod Kommissionen, præmis 47, og i sagen CCE de Vittel m.fl. mod Kommissionen, præmis 60).

31 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at denne sondring minder om den, der ofte anvendes i tvister om traktatens regler på området for statsstøtte, som også selv henhører under Unionens konkurrenceret, og som derfor kan indeholde relevante eksempler fra retspraksis med forbehold for eventuelle nødvendige tilpasninger ved overførelsen af disse eksempler på retstvister om kontrol med fusioner. Det følger af fast retspraksis, at hvis en sagsøger anfægter velbegrundetheden af den beslutning, hvori Kommissionen har vurderet, om en støtte er forenelig med det indre marked, er den omstændighed, at sagsøgeren kan anses for »interesseret part« i artikel 108, stk. 2, TEUF's forstand, og at han således er tillagt visse proceduremæssige rettigheder, ikke tilstrækkeligt til at realitetsbehandle hans sag, men han skal godtgøre, at han har en særlig stilling som omhandlet i dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen. Når Kommissionen derimod ved en beslutning truffet i medfør af samme artikels stk. 3 fastslår, at en støtte er forenelig med det indre marked, kan de berørte parter kun opnå respekt for deres proceduremæssige garantier, hvis de har adgang til at indbringe Kommissionens beslutning for Unionens retsinstanser. Unionens retsinstanser må derfor realitetsbehandle et annullationssøgsmål vedrørende en sådan beslutning, som er anlagt af en interesseret part i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 108, stk. 2, TEUF, når denne med søgsmålet ønsker at beskytte de proceduremæssige rettigheder, der tilkommer ham ifølge denne bestemmelse (jf. i denne retning Domstolens dom af 9.7.2009, sag C-319/07, 3F mod Kommissionen, Sml. I, s. 5963, præmis 30, 31 og 34 og den deri nævnte retspraksis).

Om formaliteten med hensyn til søgsmålet til prøvelse af godkendelsesbeslutningen, i det omfang det tilsigter at anfægte beslutningens indhold

32 I det foreliggende tilfælde tilhører sagsøgeren ikke den første kategori omhandlet i præmis 27 ovenfor, idet sammenslutningen ikke opfylder betingelserne i dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen om individuel berøring.

33 For det første er de personer, som sagsøgeren repræsenterer, kun berørt af godkendelsesbeslutningen på grund af deres objektive og abstrakte status som forbrugere af energi, idet priserne for levering kan stige på grund af den koncentration af udbuddet, som denne beslutning medfører, således at alle forbrugere af elektricitet og gas, der bor på det omhandlede geografiske marked, ville være berørt på samme måde af beslutningen. Godkendelsesbeslutningen rammer derfor ikke disse personer på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som adressaten for denne retsakt. Da disse personer ikke er individuelt berørt af godkendelsesbeslutningen, kan en sådan status ikke indrømmes sagsøgeren, der er en sammenslutning, som er oprettet for at fremme en kategori af retssubjekters fælles interesser, der ikke er individuelt berørt som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF af en retsakt, der berører denne kategoris generelle interesser (jf. i denne retning Rettens kendelse af 18.9.2006, sag T-350/03, Wirtschaftskammer Kärnten og best connect Ampere Strompool mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 29-31 og den deri nævnte retspraksis).

34 Hvad for det andet angår muligheden for, at sagsøgeren er individuelt berørt af godkendelsesbeslutningen, fordi den berørte dennes egne interesser som sammenslutning, skal det konstateres, at disse interesser inden for rammerne af en procedure om kontrol med fusioner især består i at kunne gøre sine synspunkter gældende under proceduren, som fører til, at Kommissionen vedtager en beslutning om denne fusions

forenelighed med det indre marked. En sådan berøring er kun relevant i forhold til spørgsmålet, om sagsøgeren tilhører den anden kategori nævnt i præmis 27.

35 Som følge heraf kan søgsmålet til prøvelse af godkendelsesbeslutningen ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt som det tilsigter at anfægte beslutningens indhold.

Om formaliteten med hensyn til søgsmålet til prøvelse af godkendelsesbeslutningen, for så vidt som det tilsigter at beskytte sagsøgerens proceduremæssige rettigheder

36 For så vidt angår spørgsmålet, om sagsøgeren er omfattet af den anden kategori omhandlet i præmis 27 ovenfor, skal det bemærkes, at i henhold til artikel 11, litra c), andet led, i forordning nr. 802/2004 er forbrugerorganisationer tildelt ret til høring i henhold til artikel 18 i forordning nr. 139/2004, når den anmeldte fusion berører produkter eller tjenesteydelser, som anvendes af endelige forbrugere. Artikel 18, stk. 4, sidste punktum, bestemmer, at når fysiske eller juridiske personer, der godtgør, at de har en tilstrækkelig interesse i sagen, anmoder om at måtte afgive udtalelser til Kommissionen, skal deres anmodning efterkommes. Artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 801/2004 giver også tredjemænd, der skriftligt anmoder herom, ret til at blive hørt af Kommissionen i henhold til artikel 18, stk. 4, andet punktum, i forordning nr. 139/2004.

37 Det følger heraf, at sagsøgeren som en forbrugersammenslutning, der har de kendetegn, der er anført i præmis 1 ovenfor, kan have en proceduremæssig ret, nemlig retten til at blive hørt inden for rammerne af Kommissionens administrative procedure i forbindelse med en undersøgelse af den omtvistede fusion med forbehold for overholdelse af to betingelser: for det første, at fusionen omhandler produkter eller

tjenesteydelser, som anvendes af de endelige forbrugere, for det andet, at der skal være indsendt en skriftlig anmodning om at blive hørt af Kommissionen i løbet af nævnte undersøgelsesprocedure.

38 Under forudsætning af at disse betingelser er opfyldt, kan sagsøgeren anfægte godkendelsesbeslutningen for tilsidesættelse af denne proceduremæssige rettighed. Det skal hertil bemærkes, at sagsøgeren i sit skriftlige indlæg har henvist til, at sammenslutningen ikke blev givet ret til at fremføre sine synspunkter under proceduren for Kommissionen og at deltage i denne, idet godkendelsesbeslutningen var blevet vedtaget, uden at fase II var blevet indledt. Under retsmødet har sagsøgeren som svar på spørgsmål fra Retten præciseret, at de anbringender, som blev gjort gældende under søgsmålet, vedrører både indholdet af de anfægtede beslutninger og en tilsidesættelse af dens proceduremæssige rettigheder.

39 Det er imidlertid ganske vist rigtigt, som Kommissionen har bemærket, at bestemmelserne, der finder anvendelse på kontrol med fusioner, ikke kun kræver, at tredjemænd, såsom sagsøgeren, høres under fase II, ligesom tilsidesættelsen af sagsøgerens eventuelle høringsret ikke følger af den omstændighed, at godkendelsesbeslutningen blev vedtaget efter afslutningen af fase I. Denne indsigelse fra Kommissionen har dog ingen indflydelse på, hvorvidt annullationssøgsmålet vedrørende nævnte beslutning kan antages til realitetsbehandling på grund af en tilsidesættelse af sagsøgerens proceduremæssige rettigheder. Det er ubestridt, at sidstnævnte ikke er blevet hørt, selv under fase I. Under forudsætning af at sagsøgerens proceduremæssige rettigheder er ens under de to faser, kan sammenslutningen anlægge søgsmål med henblik på, at Retten kontrollerer, om dens proceduremæssige rettigheder er blevet tilsidesat, uafhængigt af, i hvilken fase af proceduren godkendelsesbeslutningen blev vedtaget.

— Om betingelsen vedrørende endelige forbrugere

40 For så vidt angår den første betingelse nævnt i præmis 37 ovenfor skal det bemærkes, at selv om artikel 11, litra c), andet led, i forordning nr. 802/2004 bestemmer,

at forbrugerorganisationer er tildelt ret til høring, når den anmeldte fusion berører produkter eller tjenesteydelser, som anvendes af endelige forbrugere, kræves det dog ikke, at projektets formål umiddelbart vedrører disse produkter eller tjenester.

41 Det skal i øvrigt bemærkes, at skrivelsen af 23. juni 2009 udtrykkeligt henviser til, at det er sagsøgerens opfattelse, at den omtvistede fusion berører forbrugernes interesser i forhold til pris og tjenester, og at Kommissionen i sit svar på nævnte skrivelse ikke har modsagt denne opfattelse.

42 Det fremgår af godkendelsesbeslutningen, at Kommissionen har vurderet, at den omtvistede fusion ikke medførte bivirkninger for forbrugerne. I 139. betragtning til godkendelsesbeslutningen har Kommissionen bemærket, at for så vidt angår detailmarkedet for elforsyning medfører den omtvistede fusion kun horisontale overlapninger for så vidt angår store og små industrielle og kommercielle kunder i forhold til det belgiske elforsyningsmarked, uden at henvise til elforsyning til privatkunder. Derimod har Kommissionen i 151. og 152. betragtning til beslutningen anerkendt, at den omtvistede fusion kunne få virkninger på de forskellige belgiske detailmarkeder, men har vurderet, at det ville dreje sig om sekundære virkninger, der ikke gav anledning til alvorlige tvivl om den omtvistede fusions forenelighed med fællesmarkedet. Tilstedeværelsen af sekundære virkninger er ligeledes nævnt i 207. betragtning til godkendelsesbeslutningen.

43 Den eventuelle sekundære karakter af disse virkninger betyder dog ikke, at sagsøgeren fratages retten til at blive hørt. Kommissionen kan således ikke fortolke artikel 11, litra c), andet led, i forordning nr. 802/2004 restriktivt, så anvendelsen af denne

bestemmelse hovedsageligt begrænses til sager, hvor en fusion har direkte virkninger på de markeder, der berører de endelige forbrugere. Det forholder sig så meget desto mere således, for dels bestemmer artikel 2, stk. 1, andet afsnit, litra b), i forordning nr. 139/2004, at Kommissionen ved vurderingen af en fusion især skal tage hensyn til de interesser, som forbrugerne i mellemleddene og de endelige forbrugere har. Dels bestemmer artikel 153, stk. 2, EF, hvis indhold er identisk med artikel 12 TEUF, at forbrugerbeskyttelseshensyn skal inddrages ved udformningen og gennemførelsen af andre af Unionens politikker og aktiviteter. Artikel 38 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT 2007 C 303, s. 1) bestemmer, at der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker.

44 Kommissionen kan derfor ikke se bort fra en anmodning fra en forbrugersammenslutning om at blive hørt som tredjemand, der har en tilstrækkelig interesse i en fusion, uden at give den lejlighed til at godtgøre, hvordan forbrugere kan være berørt af fusionen (jf. i denne retning og analogt Rettens dom af 27.1.2000, sag T-256/97, BEUC mod Kommissionen, Sml. II, s. 101, præmis 77).

45 Det skal derfor konkluderes, at sagsøgeren opfylder den første betingelse nævnt i præmis 37 ovenfor.

— Om betingelsen om indgivelse af en anmodning om at blive hørt

46 For så vidt angår den anden betingelse nævnt i præmis 37 ovenfor skal det undersøges, om sagsøgerens anmodning om at blive hørt i henhold til artikel 18, stk. 4, i forordning nr. 139/2004 og artikel 16, stk. 1, i forordning 802/2004 er indgivet på gyldig vis.

47 I denne henseende skal der for det første henvises til, at sagsøgeren i skrivelse af 23. juni 2009 har bekræftet, at sammenslutningen ønskede at gøre brug af retten til at blive hørt inden for rammerne af proceduren for kontrol med den omtvistede fusion, som den havde i henhold til artikel 11, litra c), i forordning nr. 802/2004. Det er i øvrigt ubestridt, at skrivelsen af 23. juni 2009 lå forud for anmeldelsen af projektet om den omtvistede fusion, og dermed forud for offentliggørelsen af meddelelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

48 Kommissionen bekræftede modtagelsen af skrivelsen af 20. juli 2009 og meddelte sagsøgeren, at der ville blive taget hensyn til sammenslutningens bemærkninger under undersøgelsen af den omtvistede fusion, hvis det blev vurderet, at sidstnævnte var en fusion, der havde fællesskabsdimension.

49 Det præciseres dog hverken i forordning nr. 139/2004 eller forordning nr. 802/2004, når de bestemmer, at visse tredjemænd har ret til at blive hørt af Kommissionen, når de anmoder herom, inden for hvilken periode denne anmodning skal fremsættes. Disse regler præciserer navnlig ikke udtrykkeligt, at denne anmodning skal fremsættes efter anmeldelsen af den pågældende fusion eller efter offentliggørelsen af meddelelsen.

50 Den omstændighed, at de EU-retlige bestemmelser om fusion ikke udtaler sig herom, kan ikke fortolkes således, at en anmodning om at blive hørt medfører en pligt for Kommissionen til at tage anmodningen til følge, hvis de øvrige betingelser herom er opfyldt, selv om anmodningen er indgivet, før den omtvistede fusion er anmeldt til Kommissionen. I EU-rettens bestemmelser om kontrol med fusioner må det fastslås, at den begivenhed, som udløser Kommissionens formelle undersøgelsesprocedure, netop er anmeldelsen.

51 Der skal i denne henseende henvises til, at i henhold til artikel 4, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 139/2004 skal fusioner med fællesskabsdimension anmeldes til Kommissionen, før de gennemføres, og så snart fusionsaftalen er indgået, overtagelsestilbuddet offentliggjort eller en kontrollerende andel erhvervet. Det andet afsnit i denne bestemmelse tilføjer, at anmeldelse også kan indgives, når de deltagende virksomheder over for Kommissionen kan godtgøre, at de i god tro har til hensigt at indgå en aftale, eller når de for overtagelsestilbuds vedkommende i god tro offentligt har tilkendegivet en hensigt om at afgive et bud, for så vidt som denne aftale eller dette bud vil resultere i en fusion med fællesskabsdimension. Tredje afsnit præciserer, at ved anvendelsen af denne forordning omfatter begrebet »anmeldt fusion« også planlagte fusioner anmeldt i henhold til andet afsnit.

52 Det fremgår i øvrigt af artikel 6, stk. 1, og artikel 10, stk. 1 og 4, i forordning nr. 139/2004, at Kommissionen behandler anmeldelsen om en fusion straks ved modtagelsen, og den skal vedtage en beslutning om den anmeldte fusion inden for en frist på 25 arbejdsdage, der kan forlænges og/eller udsættes i de tilfælde, der udtrykkelig er nævnt i disse bestemmelser, som løber fra arbejdsdagen efter modtagelsen af anmeldelsen eller, hvis de oplysninger, der skal gives ved anmeldelsen, er ufuldstændige, fra arbejdsdagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger. Inden for den frist, som afgrænser fase I, skal Kommissionen beslutte, om den anmeldte fusion er omfattet af forordning nr. 139/2004, og i bekræftende fald, om den kan godkendes inden for denne fase med den begrundelse, at den ikke rejser alvorlige tvivl om dens forenelighed med det indre marked, eller om det er nødvendigt at påbegynde fase II for at undersøge disse tvivl nærmere.

53 Eftersom Kommissionen i henhold til artikel 6 i forordning nr. 139/2004 kun træffer beslutninger om »anmeldte fusioner«, er det i overensstemmelse med logikken i de EU-retlige bestemmelser om kontrol med fusioner at gå ud fra, at de handlinger, som tredjemænd er forpligtet til at foretage for at deltage i proceduren, skal ske efter den formelle anmeldelse af en fusion.

54 Det skal i øvrigt antages, at oplysninger om mulige økonomiske transaktioner, som kan henhøre under anvendelsen af forordning nr. 139/2004, ofte cirkulerer i de miljøer, der har interesse heri, og selv i pressen, lang tid før disse transaktioner eventuelt bliver anmeldt til Kommissionen som fusioner.

55 I denne henseende gør den omstændighed, at en anmodning om at blive hørt i henhold til artikel 18, stk. 4, i forordning nr. 139/2004 og artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 802/2004 skal indgives efter anmeldelsen af den fusion, den omhandler, det dels muligt, i tredjemænds interesse, at undgå, at de fremsætter sådanne anmodninger, uden at formålet med Kommissionens kontrolprocedure er blevet fastlagt, idet det først bliver fastlagt på tidspunktet for anmeldelsen af den omhandlede økonomiske transaktion. Dels betyder det, at det undgås, at Kommissionen systematisk skal sortere mellem de anmodninger, som den modtager; dem, der vedrører økonomiske transaktioner, som kun vedrører abstrakte hypoteser, eller blotte rygter, og dem, der vedrører transaktioner, som fører til en anmeldelse.

56 Det modsatte scenarie ville medføre en unødvendig forøgelse af de opgaver, som Kommissionen er pålagt ved Unionens bestemmelser om kontrol med fusioner. Nødvendigheden af at tredjemænd, der ønsker at blive hørt, indgiver deres anmodninger efter anmeldelsen af den pågældende fusion, er i overensstemmelse med det bydende krav om hurtighed, som kendetegner den almindelige opbygning af Unionens bestemmelser om kontrol med fusioner, og som indebærer, at Kommissionen har pligt til at overholde strenge tidsfrister for vedtagelsen af dens endelige beslutning (Domstolens dom af 18.12.2007, sag C-202/06, Cementbouw Handel & Industrie mod Kommissionen, Sml. I, s. 12129, præmis 39, og af 10.7.2008, sag C-413/06 P, Bertelsmann og Sony Corporation of America mod Impala, C-413/06 P, Sml. I, s. 4951, præmis 49). Som følge heraf, og henset til de strenge tidsfrister, kan det ikke kræves, at Kommissionen ved hver anmeldt fusion skal undersøge, om tredjemænd før anmeldelsen allerede har givet udtryk for en interesse.

57 Tredjemænd kan ikke gøre gældende, at de er uvidende om en anmeldelse. Tværtimod bliver de udtrykkeligt informeret af Kommissionen selv, idet denne institution i henhold til artikel 4, stk. 3, i forordning nr. 139/2004, når den har fastslået, at en anmeldt fusion er omfattet af denne forordning, skal offentliggøre en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, som angiver de deltagende virksomheders navne, hjemland, fusionens art og de berørte økonomiske sektorer. Denne offentliggørelse sikrer, at oplysningen om, at en fusion er blevet anmeldt, er tilgængelig for enhver.

58 Selv om det kun er datoen for anmeldelsen, der er relevant for at udløse Kommissionens undersøgelsesprocedure, kan sidstnævnte ikke se bort fra anmodninger om at blive hørt, som den har modtaget efter anmeldelsen, men før den offentliggørelse, der er foreskrevet i ovennævnte bestemmelse.

59 I denne sag havde sagsøgeren, to måneder inden den omtvistede fusion blev anmeldt, oplyst Kommissionen om sit ønske om at blive hørt, hvis denne institution efter anmeldelsen af den omtvistede fusion vurderede, at den udgjorde en fusion med fællesskabsdimension. Denne omstændighed kan dog ikke afhjælpe den manglende fornyelse af anmodningen eller ethvert andet initiativ fra sagsøgerens side, da først den økonomiske transaktion, som EDF og Segebel havde planlagt, og som den havde fået kendskab til forinden, faktisk var blevet til en fusion, der var blevet anmeldt og derved havde udløst den procedure, der er foreskrevet i forordning nr. 139/2004, inden for rammerne af hvilken sagsøgeren ønskede at blive hørt.

60 Det skal i øvrigt bemærkes, at sagsøgeren ikke kan gøre en berettiget forventning gældende på grundlag af svaret i Kommissionens skrivelse af 23. juni 2009. I dette svar har Kommissionen ikke forpligtet sig til selv at tage kontakt til sagsøgeren, for at den i givet fald skulle kunne fremsætte bemærkninger efterfølgende. Kommissionen har kun forpligtet sig til at tage hensyn til skrivelsens indhold, såfremt den omtvistede fusion var en fusion med fællesskabsdimension. Det må dog konstateres, at Kommissionen i 89.-99. betragtning til godkendelsesbeslutningen har vist, at den har taget hensyn til det spørgsmål, som blev rejst i skrivelsen af 23. juni 2009, om, hvorvidt EDF

og GDF Suez kunne betragtes som to selvstændige virksomheder til trods for, at den franske stat havde store aktieandele i disse virksomheder, og konkluderede, at dette var tilfældet. Uanset disse betragtningers rigtighed, eller dybden af den analyse, som de indeholder, kan det således ikke nægtes, at Kommissionen har handlet i overensstemmelse med sit svar på denne skrivelse.

61 Ifølge fast retspraksis er retten til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning i øvrigt gældende for enhver retsundergiven, hos hvem begrundede forventninger er blevet skabt af en af Unionens institutioner på grundlag af præcise tilsagn, som institutionen har afgivet. Når en forudseende og påpasselig erhvervsdrivende kan påregne vedtagelsen af en unionsforanstaltning, der kan påvirke dens interesser, kan den dog ikke påberåbe sig dette princip, når foranstaltningen vedtages (jf. Domstolens dom af 17.9.2009, sag C-519/07 P, Kommissionen mod Koninklijke FrieslandCampina, Sml. I, s. 8495, præmis 84 og den deri nævnte retspraksis).

62 I dette tilfælde, senest på tidspunktet for offentliggørelsen af meddelelsen om anmeldelsen, havde sagsøgeren bekræftelse på, at den omtvistede fusion endeligt var blevet anmeldt til Kommissionen. Den havde i øvrigt adgang til oplysninger, hvorefter Kommissionen, dels efter en forundersøgelse og med forbehold for sin endelige beslutning på dette punkt, vurderede, at den omtvistede fusion ville være omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 139/2004 (punkt tre i meddelelsen om anmeldelse), dels opfordrede interesserede tredjemænd til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger om den omtvistede fusion inden for en frist på ti dage fra offentliggørelsen af denne meddelelse (punkt fire i meddelelsen).

63 Under disse omstændigheder har sagsøgeren haft mulighed for, og burde derfor have taget initiativ til at fremsætte bemærkninger til Kommissionen, eller i det mindste bekræfte sin anmodning om at blive hørt i løbet af proceduren. I betragtning af den tidsfrist, som Kommissionen er pålagt ved forordning nr. 139/2004, kunne sagsøgeren i øvrigt ikke være uvidende om, at en beslutning om den omtvistede fusion ville foreligge inden for en meget kort frist, og at denne beslutning ville kunne bestå i, at den omtvistede fusion ville blive erklæret forenelig med det indre marked i løbet af fase I.

64 Det følger heraf, at sagsøgeren ikke opfylder den anden af de nødvendige betingelser for, at sammenslutningen kan anfægte den anfægtede beslutning på grundlag af en tilsidesættelse af dens proceduremæssige rettigheder.

— Konklusioner om formaliteten med hensyn til søgsmålet til prøvelse af godkendelsesbeslutningen

65 Idet sagsøgeren hverken opfylder formalitetsbetingelserne i dommen i sagen Plaumann mod Kommissionen eller dem, som finder anvendelse på søgsmål, der har til formål at beskytte proceduremæssige rettigheder, må det konkluderes, at den ikke har søgsmålskompetence i forhold til godkendelsesbeslutningen.

66 Denne konklusion kan ikke ændres på grundlag af sagsøgerens argumenter om en effektiv domstolsbeskyttelse, hvis vigtighed er understreget i Lissabontraktaten, især på grund af den bindende virkning, som Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder er tillagt, samt visse udviklinger i flere medlemsstaters retsordener.

67 Det skal blot bemærkes, at ifølge fast retspraksis kan betingelserne for, at et søgsmål kan antages til realitetsbehandling, ikke lades ude af betragtning ved sagsøgerens fortolkning af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse (Domstolens dom af 22.11.2007, sag C-260/05 P, Sniace mod Kommissionen, Sml. I, s. 10005, præmis 64, og Domstolens kendelse af 26.11.2009, sag C-444/08 P, Açores mod Rådet, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 70). Følgelig kan en borger, som ikke er umiddelbart og individuelt berørt af en kommissionsbeslutning, og hvis interesser dermed ikke er påvirket af denne foranstaltning, ikke påberåbe sig retten til domstolsbeskyttelse over for en sådan beslutning (jf. Domstolens kendelse af 17.2.2009, sag C-483/07 P, Galileo Lebensmittel mod Kommissionen, Sml. I, s. 959, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).

68 Der fremgår af det ovenstående, at disse betingelser ikke er opfyldt i dette tilfælde, og at for så vidt angår formaliteten med hensyn til et søgsmål, der tilsigter at beskytte sagsøgerens proceduremæssige rettigheder, følger dette resultat af dens manglende handling efter anmeldelsen af den pågældende fusion til Kommissionen. Det følger heraf, at sagsøgeren ikke med føje kan hævde, at dette søgsmåls manglende antagelse til realitetsbehandling vil skade sammenslutningens ret til effektiv domstolsbeskyttelse.

69 Det følger af alle de ovenstående betragtninger, at sagsøgerens påstande om annullation af godkendelsesbeslutningen skal afvises.

Om påstanden om annullation af beslutningen om afvisning af henvisning

70 Kommissionen har for det første gjort gældende, at påstanden om annullation af beslutningen om afvisning af henvisning skal afvises, idet stævningen i strid med procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c), ikke indeholder en kort fremstilling af søgsmålsgrundene til støtte for denne påstand.

71 I denne henseende skal det bemærkes, at i henhold til artikel 21, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, som finder anvendelse på proceduren ved Retten i henhold til samme statuts artikel 53, stk. 1, og i henhold til procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c), skal stævningen navnlig indeholde en kort fremstilling af søgsmålsgrundene. Det skal således fremgå af stævningen, hvilke søgsmålsgrunde sagen støttes på, hvorfor en rent abstrakt opregning ikke svarer til kravene i statutten for Domstolen eller procesreglementet. Fremstillingen skal endvidere, selv om den er kortfattet, være så klar og præcis, at sagsøgte får mulighed for at tilrettelægge sit forsvar, og at Retten kan træffe afgørelse i sagen, i givet fald uden at måtte indhente yderligere oplysninger. Retssikkerheds- og retsplejehensyn kræver, for at en sag eller nærmere bestemt et anbringende kan antages til realitetsbehandling, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, på en sammenhængende og forståelig måde fremgår af selve stævningen (Rettens dom af 9.7.2003, sag T-224/00, Archer Daniels Midland og Archer Daniels Midland Ingredients mod Kommissionen, Sml. II, s. 2597, præmis 36, og af 12.12.2007, sag T-308/05, Italien mod Kommissionen, Sml. II, s. 5089, præmis 71 og 72).

72 Det må konstateres, at sagsøgeren har overholdt de ovenfor anførte betingelser. Selv om sagsøgeren ikke klart har forklaret grundene til, at omstændighederne i det foreliggende tilfælde krævede, at Kommissionen efterkom anmodningen om henvisning, har den ikke desto mindre foreholdt Kommissionen, at den ikke har undersøgt anmodningen om henvisning tilstrækkelig grundigt, hvilket kan indebære, at institutionen har misbrugt sin skønsbeføjelse, og at den ikke har overholdt sin tidligere beslutningspraksis på området.

73 Det følger heraf, at Kommissionens første formalitetsindsigelse skal forkastes.

74 For det andet har Kommissionen gjort gældende, at beslutningen om afvisning af henvisning ikke umiddelbart eller individuelt berører tredjemænd såsom sagsøgeren, i modsætning til en beslutning om henvisning af en fusionsundersøgelse til nationale myndigheder, som var genstand for den sag, som gav anledning til Rettens dom af 3. april 2003, Royal Philips Electronics mod Kommissionen (sag T-119/02, Sml. II, s. 1433).

75 Der skal henvises til, at ifølge fast retspraksis kan tredjemænd, som har interesse i en fusion, være berettiget til at anlægge søgsmål ved Retten til prøvelse af en beslutning, hvori Kommissionen efterkommer en anmodning om henvisning fra en national konkurrencemyndighed (herefter »beslutningen om henvisning«) (Rettens dom i sagen Royal Philips Electronics mod Kommissionen, præmis 299 og 300, og dom af 30.9.2003, forenede sager T-346/02 og T-347/02, Cableuropa m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 4251, præmis 81 og 82).

76 For at besvare spørgsmålet, om det samme gælder for en beslutning om henvisning, som til gengæld netop ikke efterkommer en sådan anmodning, skal hovedpunkterne i den argumentation, der har ført Retten til at nå frem til ovennævnte resultat, undersøges.

77 For så vidt angår den umiddelbare berøring har Retten bemærket, at beslutningen om henvisning har til følge direkte at overlade eneansvaret for kontrollen med en fusion, eller en del heraf, til den nationale konkurrencemyndighed, der har anmodet om henvisningen, som tager stilling på grundlag af national konkurrencelovgivning. Beslutningen om henvisning ændrer således — for så vidt som den ændrer kriterierne for vurderingen af lovligheden af den omtvistede fusion og den procedure, der finder anvendelse — ligeledes tredjemænds retsstilling ved at fratage dem muligheden for at lade Kommissionen undersøge lovligheden af den omtvistede fusion i henhold til EU-retten. Retten har herved præciseret, at denne konstatering var uafhængig af spørgsmålet, om national konkurrencelovgivning, som finder anvendelse som følge af beslutningen om henvisning, tillægger tredjemænd proceduremæssige rettigheder svarende til dem, de er tillagt ved EU-retten. Denne beslutning har endvidere til følge at fratage tredjemænd de proceduremæssige rettigheder, der tillægges dem

ved artikel 18, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EFT 1990 L 257, s. 13), som er enslydende med artikel 18, stk. 4, i forordning nr. 139/2004. Retten har i øvrigt vurderet, at en beslutning om henvisning forhindrer tredjemænd i at anfægte de nationale myndigheders vurderinger for Retten, mens Kommissionens vurderinger, hvis sagen ikke var blevet henvist, derimod kunne have været anfægtet ved Retten (jf. i denne retning dommen i sagen Royal Philips Electronics mod Kommissionen, præmis 280-287, og i sagen Cableuropa m.fl. mod Kommissionen, præmis 57-65).

78 For så vidt angår den individuelle berøring har Retten især undersøgt, om tredjemænd, som har interesse i en fusion, i fraværet af en henvisning har benyttet retten til at blive hørt i henhold til artikel 18, stk. 4, i forordning nr. 4061/89. Efter at have konstateret at dette var tilfældet, har Retten konkluderet, at da beslutningen om henvisning har til følge, at tredjemænd fratages muligheden for at anfægte vurderinger for Retten, som de ville have været berettiget til at anfægte for Retten, hvis der ikke var sket nogen henvisning, berører den de nævnte tredjemænd individuelt på samme måde, som de ville være blevet berørt af godkendelsesbeslutningen, hvis der ikke var sket nogen henvisning (jf. denne retning dommen i sagen Royal Philips Electronics mod Kommissionen, præmis 295 og 297, og i sagen Cableuropa m.fl. mod Kommissionen, præmis 74, 76 og 79).

79 Det bør derfor konstateres, at for at antage et søgsmål fra en tredjeperson til realitetsbehandling til anfægtelse af en henvisningsbeslutning har Retten baseret sig på to betragtninger: at EU-retten anerkender dels tredjemænds proceduremæssige rettigheder i forbindelse med Kommissionens undersøgelse af en fusion, dels en domstolsbeskyttelse for at anfægte eventuelle tilsidesættelser af disse rettigheder.

80 Disse proceduremæssige rettigheder og denne domstolsbeskyttelse er dog på ingen måde bragt i fare ved beslutningen om afvisning af henvisning, som derimod garanterer tredjemænd, der har en interesse i en fusion med fællesskabsdimension, dels at fusionen undersøges af Kommissionen i henhold til EU-retten, dels at Retten er den kompetente ret til at afgøre et eventuelt søgsmål til prøvelse af den kommissionsbeslutning, der afslutter proceduren.

81 Under disse omstændigheder kan sagsøgerens søgsmålskompetence ikke følge af en analog anvendelse af den retspraksis, der er nævnt i præmis 75 ovenfor.

82 For så vidt angår sagsøgerens argument om, at beslutningen om afvisning af henvisning ændrer de betingelser, under hvilke den omtvistede fusion skal undersøges, skal det bemærkes, at artikel 9, stk. 9, i forordning nr. 139/2004 giver medlemsstaten ret til at indbringe klager med henblik på, at medlemsstatens nationale konkurrencelovgivning skal finde anvendelse. Der findes derimod intet i det system med kontrol med fusioner med fællesskabsdimension, som er fastsat i nævnte forordning, hvoraf det kan udledes, at sagsøgeren kan anfægte beslutningen om afvisning af henvisning som følge af, at den forhindrer, at undersøgelsen af den omtvistede fusion og mulighederne for at anlægge søgsmål til prøvelse af den beslutning, der foretager denne vurdering, henhører under en medlemsstats ret og ikke EU-retten.

83 Det skal i øvrigt bemærkes, at formaliteten med hensyn til et søgsmål til prøvelse af en beslutning om afvisning af henvisning ikke kan følge af den omstændighed, at den pågældende nationale ret tillægger sagsøgeren proceduremæssige rettigheder og/eller en mere vidtgående domstolsbeskyttelse end den, der er fastsat i EU-retten. Retssikkerheden er således til hinder for, at retten til at anlægge en sag ved Unionens retsinstanser afhænger af, hvorvidt retsordenen i den medlemsstat, hvori den nationale konkurrencemyndighed, som har anmodet om henvisningen af undersøgelsen af fusionen uden succes, giver interesserede tredjemænd proceduremæssige rettigheder og/eller en mere vidtgående domstolsbeskyttelse end dem, der er fastsat i EU-retten. Det skal herved bemærkes, at rækkevidden af disse proceduremæssige rettigheder og

domstolsbeskyttelsen afhænger af en række faktorer, som dels er vanskelige at sammenligne, dels er genstand for ændringer i loven og retspraksis, der er vanskelige at kontrollere.

84 Selve formålet med et annullationssøgsmål for Unionens retsinstanser er det, som består i at sikre respekten for EU-retten uanset rækkevidden af proceduremæssige rettigheder og den domstolsbeskyttelse, den tillægger, og ikke det, som består i påberåbelse af en eventuel udvidet beskyttelse, der følger af national ret.

85 På grundlag af de ovenstående betragtninger skal påstanden om annullation af beslutningen om afvisning af henvisning afvises, og dermed søgsmålet i sin helhed.

Sagens omkostninger

86 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I henhold til denne artikels stk. 4, tredje afsnit, kan Retten endelig træffe afgørelse om, at intervenienter skal bære deres egne omkostninger.

87 Da sagsøgeren har tabt sagen, bør det pålægges denne at bære sine egne omkostninger og betale Kommissionens omkostninger i overensstemmelse med sidstnævntes påstand herom. EDF bærer sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Sjette Afdeling):

1) Sagen afvises.

2) Association belge des consommateurs test-achats ASBL bærer sine egne omkostninger og betaler Europa-Kommissionens omkostninger.

3) Électricité de France (EDF) bærer sine egne omkostninger.

Moavero Milanesi Wahl Soldevila Fragoso

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. oktober 2011.

Underskrifter